

Gazhane'de Seretonin II...

İlki 1989 yılında, Feshane binasında yapılan Seretonin I etkinliğinin ikincisi, tarihi bir kompleks olan Yedikule Gazhanesi'nde düzenlendi. 1864 yılında Fransızlar tarafından kurulan gazhane, 52 bin metrekarelik bir alanı kaplıyor. Bu etkinliğe katılan ve sanat eseri ile mekan arasındaki ilişkiye dikkat çeken sanatçılar, "Anti tezi de içinde taşıyan bu etkinlik, bütün sanatları biraraya getirip yaşayan bir sanat yaratmak amacıyla. Burada herşey deviniyor, eksiliyor, artıyor ve sanat insanla çok rahat ilişki kuruyor" diyorlar. Galeri gibi kısıtlayıcı sınırları olan mekanlardan sıyrılıp, sanatçının deneyebileceği, düşünebileceği yaratma sınırlarını zorlayabilen ortamların gerektiğini belirtiyorlar. Gazhanedeki işçilerin de bazı çalışmalara katıldığı Seretonin II, üç boyutlu çalışmalar, performans, müzik, video art ve fotoğraf gibi etkinlikleri içeriyor. Ömer Ahunbay'ın bestelediği özel müziğiyle 100 kişiyi aşkın bir sanatçı topluluğunun katıldığı Seretonin'i düzenleyenler ise, Osman Denker, Cana Dölay, Çağatay Karaçizmeli, Arhan Kayar, Komet, Vasıf Kortun, Türkel Minibaş, Behçet Safa...

Komet: "Ben bu etkinliğin hem içindeyim, hem de dışındayım."

"Ben bu etkinliğin hem içindeyim hem de dışındayım" diyor Komet. Seretonin'in Gazhane'de yapılmasını etik olarak içine sindiremediğini belirten Komet "Burada elit sanat yapmak, günde 10-11 saat kömür tozları içinde çalışan bu işçileri yok saymak, onları hafife almak, hatta alay etmek gibi geliyor bana" deyip onların çalışma şartlarını da protesto ediyor. "Burada böyle bir etkinlikle varolmak kendinizi gerçek hayatı yaşayan bu insanların dışında görmektir biraz da" sözleriyle özetliyor düşüncelerini. Hem protesto edip hem de katılmasının nedenini de "Eğer katılmasaydım, düşüncelerimi belirtmeyecektim. Benimle birlikte Seretonin II'nin özeleştirisi de yapıldı" şeklinde açıklıyor. Yapıtların sergilendiği bölüme girmek için üstüne basılarak geçilen bir yere konulan siyah büyük bir bezdeki "Protesto Ediyorum" yazısı, Komet'in yeni tablosu; daha sonra onu çerçeveletecek.

Fotoğraflar: Vedat ÖZTÜRK

**Çağatay Karaçizmeli:
"Sisi'nin portresini üç
ayrı renkte yorumladım."**

Seretonin'i düzenleyenlerden fotoğraf sanatçısı Çağatay Karaçizmeli'nin çalışması "Metamorfoz" adını taşıyor. Sisi'nin bir portresini üç ayrı renkte yorumlayarak sergileyen Karaçizmeli yapıtı hakkında "Şimdiye kadar hep kadın vardır sanatta. Hiç, bir transeksüelin böyle bir çalışmada estetik obje olarak kullanıldığını bilmiyorum. Aslında ben Sisi'yi androjen olarak görüyorum" diyor.

Beñcer Sefa: "Türkiye'nin bir tank problemi var. İtalya'dan gelirken spagetti getirsem ayıp olurdu. O nedenle teknoloji harikası bu İtalyan tankını bire bir ölçekte çizip getirdim. 'Tra ta ta tatra'..."

Osman Denker: "Endüstrinin insan üzerindeki ağırlığını duyumsamamak elde değil Gazhane'de. Antik Mısır sanatından esinlenerek yaptığım mezar odası, günümüz insanının tasarlanmış yaşamının ürperticiliğini duyurmak içindi."

Arhan Kayar: "Burada sanki görünmez yaratıklar var. 'Gazhane Yaratıkları' adını verdiğim fotoğraflarla yaşayan bir organizmaya yerleşmiş bu görünmez yaratıkları anlattım. Biri su, diğeri kömür çamurundan yaratıklar..."

Cana Dölay: "Zamanın göreceliği... 24 saat çalışıyor, çalışılıyor Gazhane'de, ama hala kurulduğu zamanki teknolojiyle. Rengi de siyah. Buradaki izlenimlerimi belli bir zaman süresi içinde 'Kömür Saatleri' çalışmamla anlattım."